

L E G E
cu privire la petiționare*

nr. 190-XIII din 19.07.94

Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.6-8/23 din 24.01.2003
Monitorul Oficial al R.Moldova nr.4/47 din 08.09.1994

* * *

Parlamentul Republicii Moldova adoptă prezenta lege.

Art.1. – Prezenta lege determină modalitatea de examinare a petițiilor cetățenilor Republicii Moldova, adresate organelor de stat, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor (denumite în continuare organe), în scopul asigurării protecției drepturilor și intereselor lor legitime.

Art.1¹. – Prezenta lege se extinde asupra modului de examinare a petițiilor adresate de organizațiile legal constituite în numele colectivelor pe care le reprezintă.

Art.2. – Sub incidența prezentei legi cad cetățenii străini și apatrizii, ale căror drepturi și interese legitime au fost lezate pe teritoriul Republicii Moldova.

Art.3. – (1) Prezenta lege nu se extinde asupra modului de examinare a petițiilor, prevăzut de legislația de procedură penală, de procedură civilă, de procedură de executare, cu privire la contravențiile administrative, precum și de legislația muncii.

(2) Modul de examinare a cererilor privind încălcările drepturilor și libertăților omului se reglementează de [Legea nr.52 din 3 aprilie 2014](#) cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul).

[Art.3 modificat prin [Legea nr.166 din 31.07.2015](#), în vigoare 02.10.2015]

[Art.3 completat prin [Legea nr.100-XVI din 15.05.2008](#), în vigoare 13.06.2008]

Art.4. – (1) Prin petiție, în sensul prezentei legi, se înțelege orice cerere, reclamație, propunere, sesizare, adresată organelor de resort, inclusiv cererea prealabilă prin care se contestă un act administrativ sau nesoluționarea în termenul stabilit de lege a unei cereri.

(2) Cererea prealabilă se adresează organului emitent. În cazul în care organul emitent are un organ ierarhic superior, cererea prealabilă poate fi adresată, la alegerea petiționarului, organului emitent sau organului ierarhic superior.

(3) Petiționarul, care nu este satisfăcut de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit un răspuns în termenul stabilit de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă.

Art.5. – (1) Petiția se depune în scris sau în formă electronică în limba de stat sau într-o altă limbă în conformitate cu [Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova](#).

(2) Petiția în formă electronică trebuie să corespundă cerințelor față de documentul electronic, inclusiv aplicarea semnăturii digitale, în conformitate cu legislația în vigoare.

[Art.5 completat prin [Legea nr.255-XVI din 29.11.2007](#), în vigoare 01.07.2008]

Art.6. – Petițiile, ce țin de problemele securității naționale, de drepturile și interesele legitime ale unor grupuri largi de cetățeni, ori care conțin propuneri privind modificarea legislației, deciziilor organelor de stat, se adresează Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului și Guvernului.

Art.7. – (1) Petițiile, în care sînt abordate oricare alte probleme decît cele menționate la art.6, se adresează organelor sau persoanelor oficiale, de a căror competență nemijlocită ține soluționarea lor.

(2) Petițiile, în care este atacat un act, o decizie, o acțiune ori inacțiune a unui organ administrativ sau persoană oficială, care au lezat drepturile și interesele legitime ale petiționarilor, se adresează organului ierarhic superior de primă instanță.

(3) Petițiile, în care sînt atacate deciziile organizațiilor care nu au organele lor superioare, precum și deciziile executivelor raionale, primăriilor orașelor de subordonare republicană, se adresează instanței de contencios administrativ.

[Art.7 modificat prin [Legea nr.139-XV din 21.03.2003](#), în vigoare 15.04.2003]

Art.8. – (1) Petițiile se examinează de către organele corespunzătoare în termen de 30 de zile lucrătoare, iar cele care nu necesită o studiere și examinare suplimentară – fără întîrziere sau în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(4) și (5).

(2) Termenul de examinare a petiției poate fi prelungit cu cel mult 30 de zile lucrătoare de către conducătorul organului corespunzător, fapt despre care este informat petiționarul, dacă:

a) sînt necesare consultări suplimentare pentru întocmirea răspunsului la petiție;

b) petiția se referă la un volum complex de informații sau dacă se impune studierea unor materiale suplimentare ce urmează a fi selectate și folosite pentru întocmirea răspunsului.

(3) Cererea prealabilă se examinează de către organul emitent sau ierarhic superior în termen de 30 de zile de la data înregistrării ei, decizia urmînd a fi comunicată de îndată petiționarului.

(4) Petițiile (cererile) prin care se solicită o informație oficială se examinează în termenele stabilite în legislația privind accesul la informație.

(5) Petițiile care conțin elemente de extraneitate se examinează în termen de pînă la 90 de zile lucrătoare, cu condiția ca, în termen de 30 de zile lucrătoare, petiționarului să i se expedieze un răspuns prin care să fie informat despre măsurile întreprinse în vederea soluționării petiției sale. În cazul în care petiționarul nu este de acord cu răspunsul primit, el are dreptul să sesizeze instanța de contencios administrativ în modul stabilit.

[Art.8 modificat prin [Legea nr.21 din 13.03.2014](#), în vigoare 05.04.2014]

[Art.8 modificat prin [Legea nr.139-XV din 21.03.2003](#), în vigoare 15.04.2003]

Art.9. – (1) Dacă petiția ține de competența altui organ, originalul petiției se expediază acestui organ în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, fapt despre care este informat petiționarul.

(1¹) În cazul în care petiționarul adresează aceluiași organ sau aceleași persoane oficiale concomitent și/sau consecutiv mai multe petiții sesizînd aceeași problemă, acestea se vor comasa și se vor examina, cu respectarea termenelor prevăzute la art.8, petiționarul urmînd să primească un singur răspuns, care trebuie să facă referire la toate petițiile primite.

(1²) În cazul în care decizia referitoare la problemele sesizate în petiție ține de competența mai multor organe sau a mai multor persoane oficiale, o copie de pe aceasta se expediază, în termen

de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, organelor și/sau persoanelor oficiale corespunzătoare pentru a se expune pe marginea petiției înaintate.

(1³) Organul sau persoana oficială, concomitent cu remiterea petiției pentru examinare altui organ și/sau altei persoane oficiale care are ca atribuții rezolvarea problemelor sesizate, poate, după caz, să solicite de la organul sau de la persoana oficială indicată răspunsul cu privire la examinarea petiției.

(2) Se interzice remiterea petițiilor organelor sau persoanelor oficiale, acțiunile ori deciziile cărora sînt atacate.

(3) În cazul în care, conform interdicției prevăzute la alin.(2), nu este posibilă remiterea petiției pentru examinare organului sau persoanei oficiale de a cărei competență ține soluționarea problemelor sesizate în petiție, aceasta se restituie petiționarului. Răspunsul prin care petiționarului i se restituie petiția se consideră răspuns la cererea prealabilă și petiționarul are dreptul să sesizeze instanța de contencios administrativ în modul stabilit.

[Art.9 modificat prin [Legea nr.21 din 13.03.2014](#), în vigoare 05.04.2014]

Art.10. – (1) Petițiile trebuie să fie semnate de autor, indicîndu-se numele, prenumele și domiciliul. Petițiile în formă electronică conțin informații privind numele, prenumele, domiciliul și adresa electronică a petiționarului.

(2) Petițiile ce nu întrunesc condițiile prevăzute la alin.(1) se consideră anonime și nu se examinează.

(3) Organul sau persoana oficială are dreptul să nu examineze în fond petițiile care conțin un limbaj necenzurat sau ofensator, amenințări la securitatea națională, la ordinea publică, la viața și sănătatea persoanei oficiale, precum și a membrilor familiei acesteia.

(4) Petițiile care conțin amenințări la securitatea națională, la ordinea publică, la viața și sănătatea persoanei oficiale și a membrilor familiei acesteia, precum și amenințări la adresa altor organe și/sau a altor persoane oficiale sau grupuri de persoane, se vor remite organelor de drept competente.

(5) Dacă textul petiției nu este lizibil și nu poate fi citit sau petiția conține informații insuficiente și neconcludente referitor la problema abordată, petiția nu se va examina, iar organul sau persoana oficială va informa petiționarul despre motivul neexaminării, în cazul în care numele și adresa indicate pot fi citite.

[Art.10 completat prin [Legea nr.21 din 13.03.2014](#), în vigoare 05.04.2014]

[Alin.(2) art.10 modificat prin [Legea nr.23 din 13.03.2014](#), în vigoare 04.04.2014]

Notă: Se declară neconstituțională propoziția “Fac excepție petițiile ce conțin informații referitoare la securitatea națională sau ordinea publică, care se remit spre examinare organelor competente.” din art.10 alin.(2) conform [Hot. Curții Constituționale nr.25 din 17.09.2013](#), în vigoare 17 septembrie 2013

[Alin.(2) art.10 în redacția [Legii nr.73 din 04.05.2010](#), în vigoare 11.06.2010]

[Art.10 completat prin [Legea nr.255-XVI din 29.11.2007](#), în vigoare 01.07.2008]

Art.11. – Petiționarul are dreptul:

- a) să expună personal argumente organului sau persoanei oficiale care examinează petiția;
- b) să beneficieze de serviciile avocatului;
- c) să prezinte organului sau persoanei oficiale care efectuează examinarea materiale suplimentare ori să solicite organului sau persoanei oficiale de a cere aceste materiale;
- d) să ia cunoștință de materialele examinării, dacă aceasta nu aduce atingere intereselor, drepturilor și libertăților altor persoane;

e) să primească răspuns în scris, oral sau în formă electronică despre rezultatele examinării și/sau înștiințarea despre remiterea petiției organului sau persoanei oficiale, de competența căreia ține soluționarea chestiunilor abordate;

f) să ceară repararea pagubei în modul stabilit de legislație;

g) să solicite în scris sau în formă electronică sistarea examinării petiției.

[Art.11 completat prin [Legea nr.21 din 13.03.2014](#), în vigoare 05.04.2014]

[Art.11 modificat prin [Legea nr.255-XVI din 29.11.2007](#), în vigoare 01.07.2008]

Art.12. – (1) Organul sau persoana oficială cărora le-au fost adresate petițiile sînt obligate:

a) să examineze petițiile, inclusiv cererile prealabile, în termenul stabilit de lege;

b) să asigure restabilirea drepturilor lezate și recuperarea, în condițiile legii, a prejudiciului cauzat;

c) să asigure executarea deciziilor adoptate în urma examinării petițiilor.

(2) Organul emitent este în drept să respingă cererea prealabilă sau să o accepte și, după caz, să anuleze sau să modifice actul administrativ.

(3) Organul ierarhic superior este în drept să respingă cererea prealabilă sau să o accepte și să anuleze actul administrativ, în întregime sau în parte, să oblige organul ierarhic inferior să repună în drepturi persoana respectivă ori, după caz, să anuleze actul administrativ emis cu acordul său.

Art.13. – (1) În procesul examinării petiției nu se admite divulgarea informațiilor privind viața personală a petiționarului contra voinței lui sau a altor informații, dacă acestea lezează drepturile și interesele lui legitime, precum și a informațiilor ce constituie secrete de stat.

(2) Nu se admite elucidarea unor informații privind personalitatea petiționarului, dacă acestea nu se referă la conținutul petiției.

Art.14. – (1) Rezultatul examinării se aduce la cunoștință petiționarului în scris sau în formă electronică, iar cu consimțămîntul lui – oral.

(2) Răspunsul trebuie să fie bazat pe materialele examinării și să conțină trimiteri la legislație.

[Art.14 completat prin [Legea nr.255-XVI din 29.11.2007](#), în vigoare 01.07.2008]

Art.15. – În cazul cînd cerințele expuse în petiție sînt recunoscute legale, organul sau persoana oficială, care au adoptat decizia despre satisfacerea lor, sînt obligate să ia măsuri în vederea compensării prejudiciilor materiale, în condițiile legii, să soluționeze problema responsabilității persoanelor vinovate de încălcarea legii.

Art.16. – (1) Petiționarii, care consideră că drepturile lor sînt lezate și nu sînt de acord cu deciziile organului sau persoanei oficiale, care au examinat petiția, au dreptul de a se adresa în instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei, dacă, conform legii, se adresează direct în instanță, sau de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă, sau, în caz dacă în intervalul menționat nu au primit răspuns – din ziua cînd trebuiau să-l primească.

(2) Petiționarul depune în instanța de contencios administrativ, concomitent cu cererea, și răspunsul organului sau persoanei oficiale, care i-au refuzat restabilirea dreptului.

(3) În cazul cînd petiționarul nu a primit nici un răspuns în termenele stabilite, el va menționa acest fapt în cererea depusă, iar instanța de contencios administrativ va cere răspunsul respectiv.

(4) Instanța de contencios administrativ examinează cererea conform prevederilor [Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000](#).

[Art.16 modificat prin [Legea nr.139-XV din 21.03.2003](#), în vigoare 15.04.2003]

Art.17. – Încălcarea ordinii oficial stabilite de organizare a lucrului cu petițiile, precum și a evidenței sau păstrării lor de către persoanele special desemnate pentru aceasta, atrage după sine răspunderea disciplinară. În lipsa persoanelor indicate, răspunderea disciplinară o poartă conducătorul organului respectiv.

Art.18. – Refuzul neîntemeiat de a examina petiția sau trăgăănarea examinării ei, adoptarea unor decizii ce contravin legislației, divulgarea informațiilor privind viața personală a petiționarului contra voinței lui atrage după sine răspundere administrativă.

Art.19. – Persecutarea petiționarului în legătură cu înaintarea petiției ori cu exprimarea unor aprecieri critice ce se conțin în ea, precum și acțiunile prevăzute la art.18, dacă acestea au fost însoțite de abuz de putere sau abuz de serviciu, exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu, de atitudine neglijentă față de îndatoririle sale din partea persoanelor cu funcții de răspundere, în urma cărora au fost prejudiciate considerabil drepturile petiționarului, interesele de stat și obștești atrage după sine răspundere penală.

Art.20. – Petițiile adresate a doua oară, care nu conțin argumente ori informații noi, nu se reexaminează, fapt despre care este informat în scris sau în formă electronică petiționarul.

[Art.20 completat prin [Legea nr.255-XVI din 29.11.2007](#), în vigoare 01.07.2008]

Art.21. – (1) Persoanele de stat de rang superior primesc petiționarii în audiență în modul stabilit de ele, dar nu mai rar de o dată pe lună.

(2) Conducătorii de ministere și departamente organizează primirea petiționarilor nu mai rar de două ori pe lună, iar conducătorii organelor de autoadministrare locală, întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor – nu mai rar de o dată pe săptămână.

Art.22. – Lucrările de secretariat privind examinarea petițiilor în organe se efectuează în modul stabilit de Guvern.

Art.23. – Organizarea și controlul asupra lucrului cu petițiile revin organelor de autoadministrare locală, Guvernului și Parlamentului.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Mircea SNEGUR

Chișinău, 19 iulie 1994.

Nr.190-XIII.

* Republicată în temeiul [Hotărârii Parlamentului nr.1546-XIII din 25.02.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.26-27, art.176.

Modificată și completată prin:

- 1) [Legea nr.18-XIV din 14.05.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.60-61, art.411;
- 2) [Legea nr.454-XIV din 18.06.1999](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.73-77, art.349;
- 3) [Legea nr.63-XV din 11.04.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.52-54, art.299;

- 4) [Legea nr.312-XV din 28.06.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.81-83, art.610;
- 5) [Legea nr.687-XV din 29.11.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.150-151, art.1203.